

GBELANSKÉ NOVINY

POLROČNÍK O ŽIVOTE V GBELANOCH – ČÍSLO 2/2017, ROČNÍK 4.

VIANOCE PRE EURÓPU

„PRAVÉ SVETLO, KTORÉ
OSVECUJE KAŽDÉHO ČLO-
VEKA, PRIŠLO NA SVET“

VIAC NA STR. 3

ZÁKLADNÁ ORGANIZÁCIA JEDNOTY DÔCHODCOV

RIADIME SA HESLOM
„HÝBEME SA AJ NAPRIEK
VEKU“

VIAC NA STR. 8

JESEŇ ŽIVOTA S ÚSMEVOM NA TVÁRI

KRÁSNE SPOMIENKY SÚ
DÔKAZOM TOHO, ŽE SA
OPLATÍ ŽIŤ...

VIAC NA STR. 9

ZO ŽIVOTA ŠKOLY

ZAFÚKAL VIETOR
SEPTEMBROVÝ A OTVORIL
BRÁNU NAŠEJ ŠKOLY..

VIAC NA STR. 14

PRAVÉ HODNOTY VIANOC

Bol vianočný predvečer a malé dievčatko ozdobovalo krabičku so sviatočným baliacim papierom, aby ju mohlo položiť pod vianočný stromček. Peňaží v dome nebolo nazvyš, preto ju otec vyhrešil, že minula všetok drahý balia-

ci papier. Vo vianočný deň rozžiarené dievčatko podalo hrdo svojmu otcovi práve tento darček so slovami: „Ocko, toto je PRE TEBA“. Otec otvoril krabičku, ale nebolo v nej nič. Vyčítavo na ňu pozrel a prísne povedal: „Ty nevieš, že ak chceš

dať niekomu darček a potešiť ho, tak sa predpokladá, že v krabičke niečo nájde?“ Dievčatko sa pozrelo so slzami v očiach na otca a povedalo: „Ocko, ale táto krabička nie je prázdna. Naplnila som ju celú pusinkami iba pre teba.“ Otec

zostal zaskočený a zároveň očarený jej nápadom, pocítil obrovský pocit hanby. Silno ju objal a poprosil o odpustenie. Na tento dar však potom nezabudol a po celé roky opatroval túto krabičku plnú bozkov vedľa svojej postele. A vždy, keď sa cítil smutný a opustený, otvoril malú krabičku a myslel na lásku, ktorú do nej jeho dievčatko voľakedy dávno vložilo...

Práve v tomto predvianočnom období je čas uvedomiť si skutočnú silu daru a pravé hodnoty Vianoc. V mene redakcie Vám prajeme, aby ste aj Vy pod rozžiareným vianočným stromčekom našli minimálne jeden takýto obrovský a hlavne úprimný dar plný lásky, aký darovalo dievčatko svojmu otcovi. Veď o tom sú skutočné Vianoce, o láske a krásnych chvíľach prežitých v kruhu našich blízkych...

OBSAH

PRAVÉ HODNOTY VIANOC	1
Vážení občania	2
Spoločenská rubrika	2
Čo priniesli Vianoce obyvateľom Európy	3
ĎAKUJEME	3
Obecné slávnosti	4
Babka Bylinkárka	5
Výlet do rozprávky	6
Svetlonos v Chateau Gbeľany	7
„Hýbeme sa aj napriek veku“	8
Jeseň života s úsmevom na tvári	9
Lovu zdar	10
Duša dieťaťa je ako doska citlivá na svetlo.	12
Opäť sme pomáhali každou kvapkou	13
Zo života školy	14
Šachový klub Gbeľany	15
Účasť mladých hasičiek na Jesennom kole hry Plameň	16
Prvý ročník Memoriálu Gabriela Trizuliaka	17
Výstup na Zobor	18
1. Ročník KIA Challenge cup 2017	19
Zachovávanie nášho kultúrneho dedičstva	20
Párty všetkých svätých	21
Spomienky na 2. svetovú vojnu – nezabúdajme – 2. časť	22
Silný vietor narušil jeden z najmohutnejších stromov	23
Futsalový tím Partizan Bukovina	24

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Vitajte medzi nami:	Martin Miček
(01.06.2017 – 30.11.2017)	Ján Raček
Šerešová Daniela	
Martinčeková Zoja	Opustili nás:
Lehotská Karolína	(01.06.2017 – 30.11.2017)
Zvolenský Tadeáš	Englárt Štefan
Kubík Michal	Bielik Ľubomír
Kágerová Lilien	Kyselová Štefánia
Chabada Marián	Peťková Margita
Berthoty Arthur	Holúbková Emília
Badura Samuel	Balalová Jarmila

VÁŽENÍ OBCANIA,

koniec roka je pred dvermi, je čas na bilancovanie, čo sa nám podarilo zrealizovať, čo nás ešte čaká. Prioritou tohto roku bola dostavba šatní ŠK a výstavba športového areálu ako komplexu športových ihrísk. Zrealizovali sme futsalové, workoutové ihrisko a pomocné ihrisko, tribúnu spolu s oploštením. Najväčšou investíciou bola výstavba šatní ŠK, ktorá spĺňa požadované parametre na organizovanie podujatí na vyššej úrovni. Zapojili sme sa do grantov vyhlásených nadáciou KIA, v ktorých sme boli úspešní, a taktiež nám finančne prispeli aj z nadácie Mobis, za čo sme veľmi vďační. Pevne veríme, že takto prispejeme k rozvoju športu pre novozaloženú futbalovú akadémiu, ale i deťom základnej školy.

Pokračovali sme v prácach na úprave chodníka pri hlavnej ceste, sfunkčnili sme niektoré dažďové žlaby, ktoré robia veľký problém pri privalových daždoch, čo v budúcnosti predstavuje výmenu dažďovej kanalizácie. Každoročne pokračujeme na regulácii hornej časti potoka a na rekonštrukcii tried ZŠ.

Pokračujeme tiež na tvorbe nového územného plánu obce, ktorý je potrebné zodpovedne navrhnuť a prijať také regulatívy, aby sa obec mohla rozvíjať a napredovať, a aby sme sa nedostali do rúk developérov zameraných len na dosiahnutie svojich ziskov, nakoľko naša obec sa stala pre nich veľmi zaujímavou.

Pokračujeme v projektoch na výstavbu novej pošty súčasne s doplnkovou stavbou.

Zapojili sme sa do výzvy na modernizáciu školy, ktorej výsledkom majú byť vyba-

venie počítačovej, chemickej učebne a dielenské pomôcky, a taktiež do výzvy vypísanej Ministerstvom životného prostredia na kompostéry, na ktorú už spolu s ďalšími obcami čakáme dva roky. V prípade neúspešného projektu samotná obec zakúpi do každej domácnosti kompostér na biologický rozložiteľný odpad.

Problém, ktorý spôsobuje obci najväčšie ťažkosti, je časť Južné terasy – konkrétne nedokončená dažďová kanalizácia, pretlak popod hlavnú cestu, retenčná nadrž, neskolaudované cesty. Aj toto je výsledok developérov, pozemky rozpredať a viac ich nezaújma.

Určite Vás zaujíma, čo sa plánuje s areálom bývalého družstva. Tam sme s vlastníkom Technoalpin nedošli k zhode predstáv, tak čakajú na nový územný plán, aby mohli zrealizovať vlastné predstavy, t.j. hotel a bytové domy.

Toto sú v krátkosti úlohy, ktoré sa podarilo zrealizovať, prípadne čakajú na dokončenie. Nateraz však prichádza čas, keď by sme sa mali od našich pracovných úloh aspoň na chvíľu odtrhnúť, spomaliť, zastaviť sa a v kruhu milujúcej rodiny si vychutnať vianočnú atmosféru, teplo domova, prítomnosť našich blízkych, na čo nám zostáva popri všetkých povinnostiach počas roka tak málo času.

TOUTO CESTOU VÁM VŠETKÝM PRAJEM KRÁSNE PREŽITIE VIANOČNÝCH SVIATKOV, príjemnú atmosféru v kruhu blízkych, šťastie a lásku po celý Nový rok 2018!

Ing. Jozef Martinček
starosta obce

ČO PRINIESLI VIANOCE OBYVATEĽOM EURÓPY

Slávenie Vianoc sa v európskych krajinách zaužívalo až po prijatí kresťanstva jej obyvateľmi, čo nebolo vo všetkých častiach Európy súčasne. Pokresťančovanie obyvateľov Európy prebiehalo v dvoch etapách. Prvá etapa prebiehala od štvrtého do ôsmeho storočia pod vedením západnej, rímskej cirkvi. Druhá etapa od ôsmeho do desiateho storočia hlavne pod vedením východnej, byzantskej cirkvi. U našich predkov sa tieto dve etapy stretli a dopĺňali.

Rýchle prijímanie viery v Ježiša Krista neprebiehalo len preto, že jednotliví panovníci sa dali pokrstiť, ale aj preto, že kresťanská

viera dávala jasné odpovede na otázky života, na ktoré pohanské náboženstvá nepoznali odpoveď. Napríklad pohanské náboženstvá nič nehovorili o tom, čo bude po smrti. Je teda pochopiteľné prečo pohanskí predkovia vymenili zimný sviatok „návratu slnka“ za slávenie Narodenia Pána, lebo uverili, že tým pravým „Slnkom – Svetlom“ nášho života je Ježiš Kristus.

Slávenie Vianoc obohatilo ľudí viacerými spôsobmi. Medzi tie najdôležitejšie patria:

1. Motivovalo ľudí k vzájomnému obdarúvaniu sa. Príchod dieťaťa Ježiša na tento svet sa stal darom

Boha pre ľudstvo. Ľudia z vďačnosti za tento dar začali obdarúvať svojich najbližších, a potom aj na chudobných a núdzných vo svojom okolí.

2. Vianoce pripomínajú ľuďom Boha ako tvorcu života a lásky, ktoré sa prejavili v dieťati Ježišovi ako nové, prichádzajúce od Boha. Evanjelista a apoštol sv. Ján to vyjadril slovami: „Všetko povstalo skrze neho a bez neho nepovstalo nič z toho, čo povstalo. V ňom bol život a život bol svetlom ľudí“ (Jn 1, 3-4).

3. Na Vianoce oslavujeme Ježiša Krista ako „svetlo“. Sám Pán Ježiš sa nazval „svetlom sveta“ (Jn 8,12). Sv.

apoštol a evanjelista Ján to vyjadril básnickými slovami: „Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet“ (Jn 1,9). Symbolicky to naznačujeme rozsvietením svetiel na vianočnom stromčeku v kostole a v našich príbytkoch. Tak sa vytráca z našich domovom temnota tmy a prežívame radosť zo svetla počas dlhých zimných večerov.

Prajem všetkým farníkom, aby prežili Vianočné sviatky v spoločenstve s Ježišom Kristom, ktorý chce byť svetlom života každého jedného z nás.

Pavol Kalabus, farár
Gbeľany

ĎAKUJEME

Veľké spoločnosti sídliace v blízkosti našej obce Kia Motors Slovakia, s.r.o., Mobis Slovakia s.r.o. a nimi tvorené nadačné fondy každoročne v rámci rozličných projektov prinášajú rôzne formy podpory pre samotnú obec či konkrétne smerované na našu základnú a materskú školu.

Nadácia Kia Motors Slo-

vakia v tomto roku prispela finančnou čiastkou k dokončeniu Športového klubu v Gbeľanoch. V rámci grantového programu Podpora Cyklodopravy a športu 2017 sa oplotilo pomocné ihrisko v areáli ŠK Gbeľany a tiež vybavili vnútorné priestory šatní skrinkami a lavičkami. Tieto dotvorili vnútorné priestory budovy ŠK nielen

po praktickej stránke, ale aj po estetickej.

V rámci projektu Podpora technického vzdelávania v Žilinskom regióne Nadácia Kia Motors Slovakia venovala našej materskej škole balíčky technických hračiek a to 1 stavebnicu Lego Flexi Cubes vhodné pre deti od 3–4 rokov, 4 Stavebnice Pony vhodné pre deti od 4–5 rokov a Stavebnicu Kit4Kid vhodnú pre deti od 5–6 rokov. Rovnako sa do toho istého projektu zapojila aj naša základná škola, ktorá v rámci neho získala 15 tabletov a interaktívnu tabuľu.

Základná škola sa tiež zapojila do projektu Nadácie Pontis – Nadačný fond Mobis s názvom Za kultúrou

kultúrne, ktorého výsledkom bolo získanie rozložiteľného pódia. To bude mať určite široké využitie pri rôznych školských predstaveniach a akciách.

Inú formu pomoci prejavila aj spoločnosť Hyundai Steel Slovakia, s.r.o.. V horúci júnový deň zorganizovali jej vybraní zamestnanci brigádu a priložili ruku k dielu pri úprave okolia Športového klubu.

V mene obce za akúkoľvek formu pomoci a podpory ďakujeme!

-MŠ-

FOTO: archív obce

OBEČNÉ SLÁVNOSTI

Vzájomná úcta a spolupatričnosť. Práve tieto hodnoty zdôraznil ako základ spokojného a krásneho spolunažívania v obci pán Juraj Blanár, ktorý týmito slovami po privítaní všetkých prítomných starostom obce, otvoril tohtoročné obecné oslavy.

Program začal na ľudovú nôtu hudobnej skupiny

populárnou Načo pôjdem domov... A naozaj by bola škoda ísť domov, lebo ďalším bodom programu bolo „cestovanie v čase“. Samozrejme, nie doslovne. Kostýmy a piesne skupiny ABBA Revival však vytvorili atmosféru okolo roku 1974, kedy sa do popredia dostala švédska skupina ABBA, ktorá

našich „susedov“ – Krasňanských heligonkárov, spoločne s ktorými si mnohí z publika pospevovali a pohmkávali známe piesne. Po hodinovom vystúpení a odspievaní svojich najznámejších piesní sa rozlúčili

práve v tomto roku so svojou piesňou Waterloo zvíťazila na 19. ročníku súťaže Eurovision Song Contest a raketovým štartom tak odpálila svoju hviezdnu kariéru. A práve s touto piesňou odštartovali svoje vystúpe-

nie aj parodujúci Abba revival. Prítomných pobavili niekoľkými najznámejšími hitmi skupina ABBA, ako Money, Money, Money, Mamma mia, Chiquitita či SOS, ktoré nemal problém, azda okrem detí, nikto z prítomných rozoznať, keďže mnohé z nich sa hrávajú v našich rádiách aj v súčasnosti. Program ukončili krásnym vystúpením účinkujúci z folklórneho súboru Stavbár. Ich choreografia okrem dospelých v publiku zaujala aj deti, ktoré s otvorenými ústami stáli pod pódium a zvedavými očami vnímali hudobno-tanečné

vystúpenie. Po programe nastala pravá „tancovačka“, pričom do rytmu až do skorých ranných hodín hrala skupina TIMEX.

Práve vzájomné stretávanie sa na spoločenských podujatiach, akými sú aj obecné oslavy prispieva k dobrému spolunažívaniu, vzájomnej úcte a spolupatričnosti v našej obci. Preto veríme, že tradícia každoročných obecných slávností bude u nás v Gbeľanoch pretrvávať ešte po dlhé roky.

-MŠ-

FOTO: archív obce

BABKA BYLINKÁRKA

Človeka od nepamäti lákalo niečo nové, niečo nepoznané, niečo neobjavené, niečo... Hľadal vzťahy, vnímal súvislosti, určoval normy, vytváral princípy, definoval zásady, vymýšľal postupy. Dnes tomu nie je inak. Ľudia majú stále túžbu objavovať a „špekulovať“ nad množstvom objavov, fungovaní vecí a určovaní javov. A čo dieťa? Je na tom inak? Vníma iba to, o čom mu s určitosťou povie-me? O čom sme presvedčení, že to tak funguje? Má príležitosť vyskúšať si to? Povedať svoj názor? Overiť svoj predpoklad? S určitosťou môžeme povedať, že dnešné dieťa je iné. Prichádza množstvo javov a vplyvov spoločnosti, ktoré majú na dieťa značný dopad. Stretávame sa s deťmi, ktoré je vnímavejšie, pozornejšie, zvedavejšie, odvažnejšie, inteligentnejšie, intuitívnejšie, túži komuni-

kovat, vie sa „hádať“, tvorí, vymýšľa si, objavuje a poznáva. To je určite dobrý základ pre bádanie. A čo je to bádanie? V prenesenom význame slova vedecky niečo skúmať.

Úlohou SČK je okrem iného aj pomáhať pri usmerňovaní vývoja detí a mládeže na samostatné a spoločensky vyspelé osobnosti. Toto si uvedomila aj naša organizácia MS SČK v Gbeľanoch. Po dohode s pani riaditeľkou sme dňa 14. júna 2017 s deťmi z MŠ Gbeľany zorganizovali vychádzku. Maskotom vychádzky bola BABKA BYLINKÁRKA, ktorá sprevádzala deti pri každej aktivite, ktorá sa počas spoločnej vychádzky realizovala. Hlavnou činnosťou bolo spoznávanie liečivých rastlín v okolí a ich význam pre ich zdravie. Deti mali bohaté skúsenosti o rastlinkách, ale

vďaka BABKE BYLINKÁRKE si rozšírili vedomosti o účinkoch liečivých rastlín pre zdravie každého z nás. Deti mali radosť z činnosti. Boli vďačné za nové poznatky a vedomosti, ktoré získali v jedno krásne dopoludnie i vďaka tetám z MS SČK. Po edukačnej aktivite si deti zasúťažili v behu, nakoľko i pohyb je zdravý a pomáha deťom pri ich zdravom raste. Na záver BABKA BYLINKÁRKA deti pochválila,

rozdala im sladké odmeny a omaľovánku.

Deti sa BABKE BYLINKÁRKE tak zapáčili, že sa rozhodli nájsť si v ich materskej škole nový domov a tak sa stala ich stálou kamarátkou, ktorá im bude pripomínať tento krásne prežitý pobyt v prírode.

Viera Hrivová

členka MS SČK

FOTO: archív MS SČK

VÝLET DO ROZPRÁVKY

Hovorí sa, že detská radosť je úprimná a nefalšovaná a detský smiech je jeden z najkrajších zvukov na svete. Práve pre to čaro detského úsmevu sú najkrajšie detské podujatia. A jedným z takých bol aj DEŇ DETÍ, ktorý sa v našej obci uskutočnil 4. júna.

Námestie pred kostolom sa premenilo na rozprávkovú krajinu plnú populárnych postavičiek. Po registrácii v hlavnom stane, kde deti privítala čarovná víla, sa pre každého drobca odštartovala cesta rozprávkovým chodníkom s cieľom vyzbierať všetky potrebné potvrdenia o absolvovaní pripravených disciplín. Hneď v úvode deti sprevádzala Snehulienka a sedem trpaslíkov.

Cesta pokračovala „do bažín“, kde už netrpezlivo očakával zelený zlobor SHREK a prvá, pre niektorých možno nie práve príjemná úloha – vytiahnuť z tajomnej nádoby pavúkov. Ved' čo iné sa dalo čakať v Shrekovej bažine. Samozrejme, išlo o detské podujatie a nie epizódu z Pevnosti Boyard, takže pavúky boli gumené.

Po obdržaní sladkej odmeny za túto náročnú úlohu, čakala na deti poriadna „šmolkovina“. Pre ŠMOLINKU a jej kamarátku VEXY (ktorú najskôr ako zlú potvorku stvoril Gargamel, aby mu priviedla všetkých šmolkov, našťastie šmolkovia ju zmenili a urobili z nej svoju priateľku, ale to určite deťom nie je potrebné vysvetľovať, keďže

VEXY isto poznajú :-) museli pozbierať zo stromov „šmolbobule“ a stihnúť to predtým, ako ich uvidí GARGAMEL číhajúci s AZRAELOM v neďalekom zámku.

Po odchode z krajiny šmolkov cesta rozprávkovým chodníkom pokračovala ku spievajúcej MÁŠE a jej nerozlučnému kamarátovi MEDVEĐOVI. Tu bolo úlohou malých súťažiacich zanôtiť si za sprievodu harmoniky azda najznámejšiu ľudovú pieseň – Kohútik jarabí. Pre tých, ktorí aj napriek popularite tejto piesne mali problém s jej textom, slová boli napísané na tabuli, takže aj túto úlohu všetky deti hravo zvládli a so sladkou odmenou od Máše pokračovali ďalej.

Bol to horúci, hoci astronomicky ešte nie letný deň, a v ďalšej časti rozprávkového chodníčka na deti čakalo „osvieženie“ ľadového kráľovstva spolu s princeznou ELZOU, ANNOU a OLAFOM, s pomocou ktorých deti tvorili snehuliačikov, aj napriek tomu, že bol začiatok júna. Predsa v rozprávke je možné všetko – aj snehuľiak v horúčavách :-)

V ďalšom stanovišti sa deti ocitli v Bedrocku, kamennom pravekom mestečku, kde žijú FLINSTONOVCI. Z televíznych obrazoviek známe JABA-DABA-DU-ÚÚ a vezenie sa v autíčku s „vlastným pohonom nôh“ si tu mohli vyskúšať na vlastnej koži.

Fred a Vilma Flinstnovci potom odprevadili deti do územia indiánov, kde si za spolupráce BIELEJ VLČICE vyskúšali streľbu z luku ako praví indiáni.

Po absolvovaní všetkých disciplín bez ohľadu na poradie sa deti pyšne hlásili u maskota LEVÍKA, ktorý skontroloval vyplnenú kartičku ako dôkaz zvládnutia všetkých disciplín a odovzdal im za odmenu lístok na zmrzlinu. Po prejdení rozprávkového chodníka si deti doplnili energiu a po občerstvení bolo ešte pre nich pripravené maľovanie na tvár a eRko tance, pri ktorých sa v rytme „divo- kých tónov“ dosýta vyšantili.

Taký bol deň detí u nás v obci. Plný rozprávky, hier a detského smiechu – presne taký, aký má svet tých našich najmenších, ktorí veria v čary a zázraky, byť. A ako mávnutím kúzelného prútika zlej víly sa tento deň aj ukončil – príchodom búrky. A hoci tým zazvonil zvonec a rozprávkam bol koniec, veríme, že pre našich najmenších občanov to bol len jeden z mnohých rozprávkových dní ich krásneho detstva.

-MŠ-

FOTO: archív obce

SVETLONOS V CHÂTEAU GBEĽANY S RODINKOU ADAMSOVCOV

V predvečer dušičiek sa park v CHATEU GBEĽANY aj tento rok premenil na čarovné miesto ožiarené svetlom z vyrezávaných svetlonosov. Tento rok rozsvietili známe schodisko v parku ešte o niečo jasnejšie – po minuloročnom úspechu súťaže o najkrajšieho Svetlonosa, kedy sa do súťaže zapojilo 14 súťažiacich, schody lemovalo tento rok už 45 nápaditých vyrezávaných tekvic. Takmer 300 návštevníkov stálo pred neľahkou úlohou – vybrať spomedzi týchto unikátnych veľdiel prepracovaných do detailu to najkrajšie.

Okrem samotného hlasovania deti čakali mnohé zatažkávané a strašidelné úlohy, určené len pre tých odvážnych – po ich úspešnom zdolaní však na každého jedného súťažiaceho

čakala sladká odmena pripravená našimi kuchármi. Svojou návštevou nás v tento deň poctila aj strašidelná rodinka Adamsovcov – po parku sa prechádzali Mortysha a Gómez, pri cintoríne postával Large a bratranec Itt. Wensday a strýka Fester ste mohli stretnúť pri stánku s občerstvením. Pugsley testoval odvahu detí pri nádobách odvahy.

Ani studené počasie neodradilo návštevníkov a spolu so zamestnancami Chateau Gbeľany, ktorí sa na pár hodín zmenili na strašidelné postavy, vyčkali až do samotného finále – vyhodnotenia hlasovania. Na zahriatie sme mali pripravený detský a dospelácky punč.

O 19:00 hod. po spočítaní všetkých hlasov sme ocenili 3 najkrajšie tekvice – na 3. mieste sa umiestnila Vane-

ška Kullová, ktorá získala balíček reklamných predmetov Chateau Gbeľany, na 2. mieste sa umiestnil Maximilián Káčer, ktorý si odniesol tortu od Eiscafe Delikana a na 1. mieste sa umiestnila Alicka Nogová, ktorá získala pre seba a svoj kreatívny tím hru bowlingu v Chateau Gbeľany aj s niekoľko nápojmi.

Vítazom srdečne blahozeláme a tí, čo ste nevyhrali, nezúfajte – budúci rok budete mať opäť šancu – okrem vyhodnotenia hlasovania verejnosti pribudne aj cena odbornej poroty, takže budete mať väčšiu šancu za- ujať. Už teraz sa tešíme na budúci ročník plný zábavy a strašidiel.

Mgr. Adriana Janíčková

FOTO:

CHATEAU Gbeľany

ZÁKLADNÁ ORGANIZÁCIA JEDNOTY DÔCHODCOV V GBELANOCH

„HÝBEME SA AJ NAPRIEK VEKU“

Teplé slnečné lúče sa pomaly s nami lúčia, nezadržateľne sa blíži koniec roka a my bilancujeme, čo sme z nášho plánu činnosti splnili a čo nás ešte čaká.

V mesiacoch január a február sme si dlhé zimné večery skrátili návštevou divadelných predstavení Hana a Besi. Na výročnej členskej schôdzi, konanej dňa 22.2.2017, sme zhodnotili uplynulý rok a stanovili nové úlohy.

Riadime sa heslom „Hýbeme sa aj napriek veku“ – naše členky pravidelne navštevujú posilňovňu v kultúrnom dome. Na výzvu účasti 9. ročníka Športových hier sa prihlásilo 9 členov našej organizácie s medailovým umiestnením:

– pani Anna Repáňová – II. miesto v hode na cieľ

– pán Ján Ďugel – II. miesto v behu. Ďakujeme všetkým členom výpravy za reprezentovanie našej organizácie a srdečne blahozeláme.

V mesiaci jún sme sa zúčastnili výletu do Dubnice nad Váhom, Trenčína a Trenčianskych Teplic. Tu sme navštívili Dubnický kaštieľ, ktorý patrí k najväčším kaštieľom

a zároveň k najhodnotnejším historickým stavbám na Slovensku. Pochádza zo 17. storočia a v minulosti predstavoval hlavné sídlo významného uhorského šľachtického rodu Iľešházyovcov. V súčasnosti v kaštieli sídli vlastivedné Dubnické múzeum zameralé predovšetkým na dejiny Dubnice nad Váhom a na rod Iľešházyovcov. Videli sme vzácny historický nábytok, zbierku starodávnych zbraní, rôzne portréty a ešte mnoho historických predmetov. Vyšli sme aj na tzv. Dubnickú grottu (umelú jaskyňu) s vyhlídkovou vežičkou. Presunuli sme sa do mesta Trenčín. Po prehliadke mesta a chutnom obede sme sa osviežili kúpaním v Trenčianskych Tepliaciach.

V mesiaci august sme sa stretli pri špekáčkoch a gulášoch. Hoci opekanie špekáčkov patrí do prírody, pre nestálosť počasia, ale aj zdravotné problémy niektorých členov sme sa rozhodli usporiadať stretnutie v kultúrnom dome, čo bolo aj súhlasne od členov prijaté a stretnutie sa zúčastnilo 40 členov. Nakoľko sme si vekovo blízki, máme podobné názory na

minulosť a súčasnosť, po-debatovali sme si pri vínku a občerstvení a veľmi dobre sme sa spolu cítili.

Prebiehal aj kurz Šikovných rúk, kde sme pod vedením pani Gabiky Szabadosovej tvorili rôznou technikou či už venčeky, maľovanie na textil, zdobenie predmetov spôsobom dekupáž. O kurz členovia organizácie neprejavili záujem.

Taktiež sa podľa potreby zúčastňujeme brigád pri kostole, upratovaní námestia a cintorína. O kvety pred kostolom a predajňou Jednoty sa najviac starajú pani Gabika Szabadosová a Vierka Rubalová, za čo im patrí vďaka a pochvala.

Spolupráca so starostom obce a obecným zastupiteľstvom je na veľmi dobrej

úrovni, podporujú našu činnosť hlavne po materiálnej stránke, za čo im veľmi pekne ďakujeme a zaväzujeme sa, že budeme nápomocní pri akciách usporadúvaných obcou.

Prichádzajú dlhé tmavé večery a my sme naplánovali stretnutia pri čaji, kde by sme sa spolu porozprávali, vymenili recepty na vianočné koláče, pobesedovali o prečítaných knihách, poobzerali ručné práce a hlavne, aby nás to vytrhlo z domáceho stereotypu. Tešíme sa na stretnutia. Všetci seniori i nečlenovia organizácie sú srdečne vítaní.

Irena Janíčková
podpredsedníčka
ZO JDS Gbel'any
FOTO:

archív JDS Gbel'any

JESEŇ ŽIVOTA S ÚSMEVOM NA TVÁRI

V nádherný slnečný deň, 15. októbra, keď jeseň naplno ukázala nám všetkým svoje čaro vykúzléné farebnou prírodou a dokonalými pavúčimi výtvormi, ktoré potvrdzovali prítomnosť „babieho leta“, sa v kultúrnom dome konalo vystúpenie pre tých, na ktorých by sme nemali zabúdať. Nielen raz v roku, ale každú chvíľu. Tí, ktorých múdrosť je zaplavená šedinami a životné skúsenosti vráskami. Tí, ktorí aj napriek tejto neúprosnej dani, čo sa podpisuje najmä na úbytku ich fyzických síl, nám stále vedia dať do života viac, ako si častokrát uvedomujeme a zaslúžia si čestné miesto v našej spoločnosti... Naši drahí starkí a starké, naši milí seniori.

V tento krásny októbrový deň ukázali, že stále sa vedía baviť a nechýba im úsmev na tvári. V nemalej miere sa oň postarala aj umelkyňa Mája Velšicová, ktorá hneď po svojom príchode naplnila sálu kultúrneho domu neskutočným optimizmom. Už pri úvodnej piesni s ňou publikum zabudlo na jeseň, ktorá býva často pochmúrna a vrátilo sa aspoň myšlienkami do teplých letných dní. Chytľavý refrén piesne Jamajka: „Ak si starý či mladý, tancuj s nami tiež, tento tanec sa volá Limbo-Limbo-Dance“ si po chvíli pospevovalo aj publikum. Každým vtipom dokázala vyčariť úsmev na tvárach svojho obecnstva. A že úsmev je vzácny zdôraznila aj slovami: „starý zmladne duchom, bude dlho fit, nebudú nás trápiť roky ani vek, lebo smiech pre všetkých je najlepší liek“. Tiež si spolu s prítomnými zaspomínala na časy mladosti v piesni Holubienka, ale pobavila aj svojimi životnými skúsenosťami. Tie zhrnula jednoduchým vysvetlením toho, čo vlastne slová muž a žena znamenajú: ŽENA – žalosťný exemplár napodobeniny anjela, MUŽ – mizerná údržba ženy. Nakoniec svoje vystúpenie plné elánu a chuti do života zakončila rovnako optimistickým práním pre svoje publikum:

„Nuž priatelia, hore čaše,
kým vládžeme ruky zdvihnúť,
na zdravie, moje i Vaše,
nech sa nám choroby vyhnú,
nech chmáry zo slnka zmiznú
a nech smola od nás bočí,
nech nám ešte optimizmus vydrží pár desaťročí.
Ešte vieme ceriť zuby,
aj keď Krankasove,
nepatríme do zberu,
ešte sa nám láska ľúbi,
ešte sme tu, tak veru!“

Príjemná atmosféra, ktorú navodila pani Velšicová pretrvávala aj po príchode speváka Róberta Kazíka. Ten začal svoje vystúpenie zmesou známych šlágrov. Krásnou myšlienkou o jedinej istej spravodlivosti na tomto svete: „s holými rukami sme na tento svet prišli a holi z neho aj odídeme“ chcel

poukázat na to, že skutočne to najdôležitejšie, čo na tomto svete máme, je čas. Často neúprosny. Neuvedomujeme si, ako rýchlo plynie. Hovoril o tom, ako zabúdame či nevieme našim blízkym, manžel manželke a naopak, povedať tak jednoduché slová LÚBIM ŤA... a potom by sme ich možno chceli povedať, ale už častokrát nie je komu.. V duchu týchto myšlienok a s práním, aby každý mal tú svoju milovanú „polovičku“ na tomto svete po svojom boku čo najdlhšie, uviedol svoju krásnu pieseň s názvom Ďaleko je Boh, v ktorej sa spieva:

Bol to príbeh náš – príbeh môj a tvoj.
Ako z rozprávky – skutočný však bol.
Koniec príbehu – mal však iný dej.
Ten kto zostať mal – navždy odišiel.

Ďaleko je Boh – Ďaleko sú sny.
Z mojich najdrahších – najďalej si Ty...

Vo všetkých piesňach a svojich myšlienkach sa vracal ku krásnym chvíľam vo svojom živote, či už v piesni na Priedomí, kde spomínal na svoje detstvo a starých rodičov, alebo v piesni Na brehu rieky, kde spomínal na svoju prvú lásku... Veď práve spomienky na tie najkrajšie a najemotívnejšie zážitky v živote sú tým hnacím motorom, spríjemnením pochmúrnych chvíľ aj v ťažkom životnom období. Krásne spomienky sú dôkazom toho, že sa oplatí žiť...

Nielen umelci, ktorí spríjemnili tento nedeľný deň svojím vystúpením, ale aj samotné počasie akoby chcelo ukázať, aká je jeseň pestrofarebná a krásna. Tá v prírode, aj tá, ktorá je jednou zo životných etáp človeka – jeseň života. My Vám prajeme, drahí seniori, aby tá Vaša jeseň hýrila len tými najkrajšími farbami, a aby sa jej príbeh odohrával v kruhu milujúcej rodiny. „Carpe diem“ – „Užívaj dňa!“

„ŽIVOT JE AKO CHLIEB. ČASOM VŽDY TVRDSÍ
A TVRDSÍ. ALE ČÍM MENEJ HO ZOSTÁVA, TÝM
VIAC SI HO CENÍŠ.“

I. MONTANELLI

-MŠ- | FOTO: archív obce

LOVU ZDAR

"Úsmevom prírody sa rozpúšťa ľudská zloba."

Friedrich Schiller

Tretí november je každoročne zasvätený sv. Hubertovi – patrónovi poľovníkov. Legenda o sv. Hubertovi je aj v dnešnej dobe zrkadlom správania sa človeka k prírode, ktoré je často devastačné. Ľudia mnohokrát strácajú úctu a rešpekt voči prírode, ničia ju a ona to všetko potichučky znáša...Až jedného dňa všetky tieto „ľudské zločiny“ proti nej spáchané sa ľudstvu vrátia v rôznych podobách, v horšom prípade ako rôzne prírodné katastrofy. Aj sv. Hubert bol jedným z tých, ktorí pokrytecky prijímali všetky dary prírody. Užíval si život, holdoval a bol poľovníkom – lovcom, ktorý si nectil prírodu ani zver žijúcu v horách a to až do jednej udalosti. Podľa legendy mu dal jedného dňa pri poľovačke Boh znamenie v podobe kríža medzi parohmi jeleňa, na ktorého práve mieril. Táto skúsenosť zmenila celý jeho postoj k životu. Začal viesť pokorný život a postupne získaval úctu voči prírode a zvieratám. Prijal kresťanstvo a dokonca sa stal biskupom, ktorý pôsobil na rôznych misiách v oblasti Ardén.

Pravdepodobne práve preto sa stal sv. Hubert patrónom poľovníkom – jeho život a zmena poukazujú na to, čo by mal v sebe nájsť každý (nielen pravý poľovník) – úcta a pokora voči prírode a všetkému, čo s ňou

súvisí – teda aj úcta ľudí k sebe samým navzájom, lebo aj človek je neodmysliteľnou súčasťou prírody.

Pri tejto príležitosti sme sa obrátili na jedného z našich dlhoročných poľovníkov – pána Pavla Muchu, aby nám povedal niekoľko slov na tému poľovníctvo.

Ako ste sa dostali k poľovníctvu?

Ja osobne mám poľovníctvo v krvi, môj otec a strýko boli poľovníci. Aj prastarý otec, ktorý bol grófskym hájnikom. Poľovníkom som už 20 rokov, v roku 1996 som požiadal o poľovnícky lístok a v 1997 som vstúpil do poľovníckeho združenia PZ Jedličník so sídlom v Nededzi. V roku 2010 sme sa spojili s PZ Dubeň Teplička nad Váhom. Následne sa vytvorila Poľovnícka spoločnosť Straník.

Ako funguje poľovnícka spoločnosť?

Poľovnícka spoločnosť má svoje stanovy a svoj domáci poriadok, ktorým sa riadime. Pôvodne, keď poľovali ešte naši otcovia, existovalo poľovnícke združenie Straník. Toto sa časom v dôsledku určitých nedorozumení rozpadlo a vznikli: poľovnícke združenie Jedličník, kde sme patrili aj my, poľovníci z Gbelian a poľovnícke združenie Dubeň. Neskôr opäť vznikla poľovnícka spoločnosť Straník, ktorá sa v súčasnosti skladá z re-

vírov: Teplička nad Váhom, Nededza, Kotrčiná Lúčka, Gbelany, časť Varín, Brodno, Zádubnie, Zástranie, Budatín. Predsedom spoločnosti je pán Ivan Ďuriček, hospodárom pán Ján Talapka. Poľovnícka spoločnosť Straník zastrešuje 3400 ha, ale môžeme hovoriť až o 3700 ha. To znamená, že 3700 obhospodarujeme, ale čistá poľovná plocha je 3400 ha.

Obhospodarujeme poľovné pozemky, ktoré máme zmluvne v užívaní od majiteľov pozemkov. V Gbelanoch ich tvoria spoločenstvá Urbariát, Dielec – Koňhora, Čunkovce a súkromní vlastníci, s ktorými máme uzatvorené zmluvy. Spoločnosť Straník má 42 členov. Revír Gbelany obhospodaruje skupina šiestich poľovníkov, v ktorej som vedúcim. Do skupiny patria p. Miroslav Janíček, Anton Obšivan, Peter Bebčák, Pavol Verčík, Jozef Pešek. Pán Peter Janíček a jeho syn Peter Janíček ml. sú v súčasnosti čakateľmi na poľovný lístok a v našej spoločnosti vykonávajú poľovnícku prax. Podľa stanov PS a DP na každého člena spoločnosti pripadá 80 ha. Z pohľadu obhospodarovania a starostlivosti o zver sa poľovnícky revír delí podľa spoločenstiev, s ktorými máme uzatvorené zmluvy.

Čo treba urobiť preto, aby sa niekto stal poľovníkom?

Keď sa na to pozrieme z hľadiska formálneho po-

stupu, tak prvé kroky by mali viesť do obvodnej poľovníckej komory, kde je potrebný zápis a zaplatenie poplatku za kurz zameraný na získanie prvého poľovného lístka. Zároveň je potrebné stať sa držiteľom zbrojného preukazu skupiny D. Samotný kurz pozostáva z dvoch častí, a to teoretickej a praktickej.

Teoretická príprava väčšinou prebieha počas víkendov, kde sa v rámci hodín prednášajú rôzne témy, ako napr. starostlivosť o zver a jej choroby, poľovnícka kynológia, poľovnícke plánovanie a lov... Po teoretickej časti je potrebná prax v poľovnom revíri a tá musí trvať 1 kalendárny rok. V rámci nej sa učia budúci poľovníci starať o zver, pomáhajú pri poľovníckych brigádach, zúčastňujú sa spoločných poľovačiek a pod. Až po absolvovaní teoretickej aj praktickej prípravy môžu uchádzači o poľovný lístok absolvovať skúšky poľovníckej spôsobilosti, ktoré sú ukončené prepúšťacím listom a získaním poľovného lístka.

Je potrebné požiadať o členstvo v niektorej poľovníckej spoločnosti. Napr. my prijímame členov na základe žiadosti a listu vlastníctva, pričom výbor a zakladajúci členovia rozhodujú či žiadateľa prijmeme alebo nie. Závisí to vo veľkej miere aj od toho či je v spoločnosti voľ-

né miesto. Ak už poľovník patrí do spoločnosti, môže po čase dostať povolenku na lov, kde je napísaný lov a druh zveri, počet a doba odstrelu. Táto sa vydáva každoročne podľa vopred stanoveného plánu lovu zveri. Poľovník musí vlastniť svoju zbraň na meno podľa preukazu zbrane, musí mať vhodný odev a obuv, je to pomerne veľká osobná investícia. Ak by sme chceli jednoducho odpovedať na túto otázku, je potrebné postupovať podľa príslušného zákona.

A ako potom prebieha samotný lov?

Lov býva buď individuálny, pre ktorý poľovnícka spoločnosť vydáva povolenku alebo formou spoločných poľovačiek, ktoré sú odsúhlasené obvodným lesným úradom. Deň spoločnej poľovačky, ktorý bol nahlásený, musí byť presne dodržaný. Pri spoločných poľovačkách je zvlášť dôležitá bezpečnosť. Určí sa zodpovedný vedúci poľovačky, závodčí, ktorí zavádzajú poľovníkov – strelcov, ktorý musia mať na klobúku pre dodržanie bezpečnosti oranžový odrazový pruh a poľovníci, ktorí sú v pohone, musia mať oranžové reflexné vesty. Pred každou spoločnou poľovačkou sa vykonáva test požitia alkoholu a v prípade pozitívneho výsledku je dotýčny vylúčený zo spoločnej poľovačky.

Čo bolo pre Vás najväčším poľovníckym zážitkom?

Určite stretnutie s medveďom. Nie jedno, ale viaceré.

Do pamäti sa mi však hlboko vrylo práve to prvé: Bolo to v roku 1999, tri roky potom, ako som získal poľovný lístok. Išiel som s bratom po lese a neďaleko od nás sme zazreli medvedicu s dvoma mladými. Vietor fúkal smerom od nich k nám. Približovali sa k nám, preto som ich chcel hlasným zvukom odradiť. Na to však medvedica zareagovala tým, že sa rozbehla oproti nám. Vtedy som vystrelil do vzduchu, medvedica zastala, postavila sa na zadné a revala. Našťastie sa po chvíli rozbehla preč na Veľký Dubenec. Na druhý deň, keď som sa vybral po jej stopách, smerom

„NAJSKÔR BOLO NUTNÉ CIVILIZOVAŤ VZŤAH ČLOVEKA K ČLOVEKU. TERAZ JE NUTNÉ CIVILIZOVAŤ VZŤAH ČLOVEKA K PRÍRODE A K ZVIERATÁM.“
VICTOR HUGO – FRANCÚZSKY SPISOVATEĽ

kadiaľ bežala, videl som mnoho vytrhaných a rozmetaných pňov. Neskôr som sa dozvedel, že je to spôsob, akým chcela odstrašiť prenasledovateľa.

Na druhej strane som zažil v súvislosti s medvedicou aj krásny zážitok.

Viezol som po horskej ceste svoje vnúcatá, ktoré mi už neraz hovorili, ako radi by chceli naživo vidieť medveďa. Popri asfaltovej ceste na Koňhore bola v záhrade so slivkami medvedica. Mláďa bolo na strome. Keď nás zaregistrovali, medvedica sa hneď postavila do bojovej pozície. Z bezpečia auta sme ju však mohli veľmi

dobre vidieť, tak som mojim vnúcatám neplánovane splnil ich želanie.

Stretnutie s medveďom je nebezpečná situácia. Avšak v našich horách je aj veľa diviakov. Ako je to pri stretnutí s diviakom?

Nebezpečná býva najmä diviачica, pretože je veľká bojovníčka a dokáže ju rozzúriť aj pes. Tiež aj starý ranený diviak býva veľmi nebezpečný.

Často útočí napr. aj pri spoločných poľovačkách, ak je ranený. Pri akejkoľvek zveri však všeobecne platí, že ju nesmieš prekvapiť. Akonáhle ju prekvapíš, hrozí ti od nej útok. Na druhej

Toto je potom spôsob, ako sa týmto podmienkam zver prispôsobila – pretože zver sa prispôsobí vždy. Ľuďom potom narobí v záhradách škody, avšak je to všetko len reťazová reakcia, v ktorej zárodku sú príčiny, na ktoré zver reaguje takýmto, pre nás ľudí nie želaným spôsobom.

Aká zver žije v gbelanskom revíri?

V revíri máme tzv. vysokú – jeleniu zver, medvede, srnčia zver, zajace, lišky, jazvece, môžu sa vyskytnúť aj vlky, o.i. spevavé vtáky a dravé vtáky, všetko patrí do chráneného živočíšstva.

Ako je to so stanovením poľovného plánu pre jednotlivé obdobia?

Plán chovu a lovu zveri je schválený obvodným lesným úradom na rok. Poľovnícky hospodár na jeho základe prideliuje na začiatku sezóny povolenky na lov.

Čo zahŕňa práca poľovníka, pokiaľ ide o starostlivosť o zver?

Príkrmovanie počas celého roka, plnenie solísk, oprava poľovných a krmných zariadení, hlásenie prípadných škôd na zveri a poľovníckych zariadeniach.

Čo by malo motivovať niekoho, aby bol poľovníkom?

Ja osobne mám veľmi rád prírodu, tú atmosféru a ticho. Kto sa však chce stať poľovníkom, musí počítať s veľkým obetovaním svojho voľného času.

TEXT:

-MŠ-, Pavol Mucha

„DUŠA DIEŤAŤA JE AKO DOSKA CITLIVÁ NA SVETLO. KAŽDÁ MYŠLIENKA, KAŽDÝ VPLYV, KTORÉMU JE VYSTAVENÉ, SA DO NEJ VRÝVAJÚ.“ – CITOVANÉ ZO ŠKVP – KRÔČIKY POZNÁVANIA.

Materská škola dňa 4. septembra 2017 opäť otvorila svoje brány a privítala deti po dvoch mesiacoch plných radostí a pohody. Tie, ktoré už do škôlky chodili, sa vrátili k svojim kamarátom, hračkám a pani učiteľkám. Niektoré detičky zavítali do materskej škôlky po prvýkrát. Od 1. septembra 2017 začalo našu materskú školu navštevovať 54 detí, ktoré sú umiestnené v 3. triedach. Od začiatku školského roka sme zrealizovali okrem edukačných činností aj niekoľko milých aktivít a akcií. Dňa 3. októbra 2017 sa divadlo Slniečko pred-

Jeseň je obdobím umeleckých diel prírody, ktorá je krásna ako paleta. Stromy ohromujú pestrými farbami. Takýmto krásnym umeleckým dielom je aj človek v jeseni života. Tvaroval a formoval ho majster život svojimi skúškami, radostami, ale aj starosťami. Lásku a úctu k starším naši škôlkari prejavili v príjemnom popoludní strávenom so svojimi starými rodičmi. Besiedka pre starých rodičov sa niesla v duchu „Dedko, babka, poď sa so mnou hrať“. V dňoch od 24. – 26. októbra 2017 prijali pozvanie starí rodičia s vedomím tešiť sa, dopriať

a dedkov aj iné prekvapenie. Škôlkari im nedovolili len tak pasívne sedieť, pozvali ich k spoločnému tancu, k hrám a rôznym aktivitám. Babky a dedkovia nesklamali, s radosťou a elánom sa zapojili do činností so svojimi vnúčatkami. Mnohí z nich si pri tom zaspomínali na svoje detstvo či školské časy. Po aktívnej práci dobre padne aj odmena. Tú si naozaj všetci zaslúžili. Príjemné posedenie, ale aj pusa, objatie či malý darček – pre babku a dedka od vnučky, vnúčika.

A čo bolo darčekom pre deti? Už len samotná prí-

tomnosť starkých v materskej škole, keď mohli s hradosťou ukázať svoju babku, dedka pani učiteľkám, kamarátom. A tiež pochváliť sa výtvmi, ktoré spolu urobili. Ich veselé tváričky a rozžiarené očka prezrádzali, že toto sú tie pravé chvíle šťastia, radosti, po ktorých tak často túžia. Veď deti vedia najlepšie oceniť lásku, pohladenie a účasť pri spoločných hrách. Príjemné dopoludnie sme ukončili spoločným želaním: „Nech je zdravá stará mama, nech je dedko zdravý, aby ešte stokrát mohli spolu s nami sláviť.“

stavilo našim deťom prostredníctvom bábok „malých huncútov“ – Janička a Aničky. Žijou i reprodukovanou hudbou, ale aj zábavnými piesňami poučili našich škôlkarov o hygiene, o význame vody a pohybu pre zdravie, o hračkách a pravidlách slušného správania sa nielen detí, ale aj dospelých.

si pár nezabudnuteľných okamihov v prítomnosti svojich najmilších. Na znak vďaky a úcty sme pre nich pripravili program plný piesní, básní a tancov s poďakovaním za všetko krásne a dobré, čo pre svoje vnúčatka urobili a v budúcnosti ešte urobia. Okrem krásnych piesní, básní, tanca či divadielka, čakalo bábiky

Podakovanie patrí nielen tým, ktorí prijali naše pozvanie, ale aj pani učiteľkám. Veď ich najväčším potešením je vidieť plody svojej práce. Táto práca si žiada mnoho energie nielen od učiteľov, ale aj od všetkých zamestnancov našej materskej školy.

Na mesiac november sme pripravili tiež rôzne akcie, ako napríklad hudobno – zábavný program „Pesnička je liek“. Program plný piesní s jednoduchými, veselými a ľahko zapamätateľnými textami a zároveň rytmickými a chytľavými melódiami. Deti sa chvíľu ocitli medzi domácimi zvieratkami, zoznámili sa s ich hlasmi a zahrli sa na re-

meselníkov. Teatro Pimprlo sa v našej škôlke predstavilo s rozprávkou „O Jankovi Polienkovi“. Bolo to pútavé, krásne a hlavne veselé predstavenie, ktoré sa deťom veľmi páčilo. Vianoce sú, keď sme spolu a preto na mesiac december pre rodičov a detí pripravujeme tiež Vianočné tvorivé dielne, Vianočné besiedky na jednotlivých triedach a s deťmi sa budeme pomaly pripravovať na Vianočné sviatky plné pokoja a radosti.

S pozdravom kolektív materskej školy.

Text: pedagogickí kolektív MŠ

Foto: archív MŠ

OPĀŤ SME POMÁHALI KAŽDOU KVAPKOU

Základným poslaním Slovenského Červeného kríža je predchádzať a zmierňovať utrpenie ľudí bez ohľadu na národnosť, jazyk, rasu, pohlavie, náboženstvo, po-

ročne. Aj 16. júna 2017 MS SČK v Gbeľanoch v spolupráci s Transfúznou stanicou z Trenčína zrealizoval mobilný odber krvi v našej obci. Tohto odberu sa zú-

PREČO DAROVAŤ KRV?

· DAROVANIE KRVÍ JE „TRÉNINGOM“ ORGANIZMU NA MIMORIADNE SITUÁCIE SO STRATOU KRVÍ,

· DAROVANIE KRVÍ PRISPIEVA K REGENERÁCII ORGANIZMU. ÚBYTOK KRVÍ PRI DAROVANÍ VYPROVOKUJE

ORGANIZMUS K TVORBE NOVÝCH, NEOPOTREBOVANÝCH KRVINIEK,

· DARCOVIA SA SPRÁVIDLA CÍTIA LEPŠIE A HOVORIA O CELKOVOM „OMLADNUTÍ“

litické presvedčenie a spoločenské postavenie. SČK sa riadi princípmi Hnutia Červeného kríža a Červeného polmesiaca: humanita, nestrannosť, neutralita, nezávislosť, dobrovoľnosť, jednota, univerzálnosť.

MS SČK v Gbeľanoch sa vo svojej činnosti zameriava na rôzne humánne aktivity, medzi ktoré patrí i mobilné darcovstvo krvi, ktoré sa zvyčajne realizuje 2x

časťnilo 15 darcov. Každý darca krvi je vzácny. Darcami boli nielen občania z našej obce, ale i z okolitých dedín a to z Belej a Trnového. Ďakujeme všetkým darcom, ktorí pomohli hlavne tým, ktorí to potrebujú. Zároveň si darcovia overili i svoje zdravie.

Viera Hrivová
členka výboru MS SČK
FOTO: archív obce

ZO ŽIVOTA ŠKOLY

Zafúkal vietor septembrový a otvoril bránu našej základnej školy... Slávnostné otvorenie školského roka 2017/2018 sa uskutočnilo dňa 4.9.2017. V tomto školskom roku navštevuje našu školu 250 žiakov, ktorí sú rozdelení do 14 tried 1. a 2. stupňa. Už od prvých školských dní sa žiaci i pedagógovia pustili s elánom do nových aktivít športového, vedomostného a charitatívneho charakteru. Biela pastelka je verejná zbierka na podporu ľudí so zdravotným postihnutím. Jej výnos slúži na dofinancovanie aktivít, ktoré nevidiacim a slabozrakým ľuďom pomáhajú začleniť sa do bežného života. Ide o špecializované sociálne poradenstvo a realizáciu kurzov, pomocou ktorých nevidiaci získavajú zručnosti nevyhnutné pre každodenný život. V tomto roku sa verejná zbierka konala 22. a 23. septembra a ambasádorom sa stal Marek Hamšík. Naši žiaci si na hodinách výtvarnej výchovy mohli vyskúšať, ako sa „číta“ prstami. Ich práce boli vytvorené vypichovacou tech-

nikou. A boli skutočne nádherné.

Beh je jedna z najprirodzenejších športových aktivít človeka a najrozšírenejší šport na svete. Behať sa dá v každom veku, kedykoľvek a kdekoľvek. Behať možno na tvrdom teréne, ako je betón či asfalt, alebo na mäkkom, prírodnom povrchu. Podľa posledných vedeckých zistení ľudia v strednom a vyššom veku, ktorí sa pravidelne venujú behaniu, majú nielen zdravší, ale aj dlhší život. Behanie podporuje funkciu srdca a pľúc, koordináciu pohybov, pomáha proti rednutiu kostí, pretože zlepšuje ich pevnosť a hustotu. Má nezanedbateľný vplyv na psychiku, keďže vytrvalostné športy umožňujú uvoľňovanie hormónov šťastia – endorfínov. Pravidelný vytrvalostný beh je výbornou prevenciou proti infarktu, pretože posilňuje srdce, trénuje krvný obeh, znižuje cholesterol i krvný tlak. V rámci európskeho týždňa športu sa v piatok 29. septembra uskutočnil

Beh zdravia na futbalovom ihrisku pri škole. Zúčastnilo sa ho 226 žiakov. Dňa 2.10. sa konal v Parku Kamélia v Žiline štafetový beh „Beh nádeje“. Našu školu reprezentovali žiaci v troch kategóriách. Kategória 5.–6. ročník žiaci A.Vajda, D.Belko, D.Milo, M.Vajda skončili na 6. mieste. Kategória 7.–8. ročník žiaci A. Ondruš,

M. Hazda, M. Šeliga, J. Bracník obsadili veľmi pekné 3.miesto. Kategória 9.ročník žiaci Š.Vajda, M.Krížik, D.Ondruš, P.Drábik obsadili krásne 2.miesto. Naša škola sa prihlásila do 8. ročníka česko – slovenského projektu Záložka do knihy spája školy, ktorého usporiadateľom a organizátorom je Slovenská pedagogická knižnica.

ca v Bratislave v spolupráci s Národným pedagogickým múzeom a knižnicou J. A. Komenského v Prahe pre základne školy a osemročné gymnázia. Usilovne a tvorivo sme vyrábali záložky pre našich kamarátov na ZŠ Nejedlého v Spišskej Novej Vsi a tak sme sa stali nezvyčajnými poslami priateľstva a dobrosrdečnosti.

Aj v tomto školskom roku sa naša škola zapojila do nových aktivít a výziev. V rámci projektu Obnova odborných učební sme vytvorili projekt na obnovu polytechnickej, informatickej a biologickej učebne v celkovej hodnote 147 000 eur. V spolupráci s Nadáciou Pontis sme boli úspešní v projekte

s názvom Za kultúrou kultúrne, v ktorom sme získali mobilné pódium, ktoré bude slúžiť na kultúrne vystúpenia našich žiakov. Vytvorením ďalšieho projektu na rozvoj polytechnického a jazykového vzdelávania v spolupráci s Nadáciou Kia môžu naši žiaci používať 15 nových tabletov, novú interaktívnu tabuľu a sady technických stavebníc.

S narastajúcim počtom žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími problémami sme sa zapojili do projektu V základnej škole úspešnejší, v ktorom sme získali finančné prostriedky vo výške 50 000 eur na vytvorenie pracovnej pozície špeciálneho pedagóga na dobu udržateľnosti projektu 3 roky.

V priebehu letných prázdnin boli kompletne zrekonštruované posledné kmeňové triedy, vzduchotechnika v školskej jedálni. Touto cestou by som chcel poďakovať starostovi obce a obecnému zastupiteľstvu za poskytnuté finančné prostriedky, ktoré boli použité na tieto rekonštrukčné práce!

Vážení občania,

dovoľte mi s blížiacim sa koncom roka 2017 Vám v mene zamestnancov a žiakov školy zaželať pokojné prežitie vianočných sviatkov a v roku 2018 hlavne veľa zdravia a spokojnosti !

Mgr. Juraj Repáš
riaditeľ ZŠ Gbeľany
FOTO: archív ZŠ

ŠACHOVÝ KLUB GBELANY

Šachový klub Gbeľany zahájil svoju činnosť v roku 2011 zaregistrovaním sa do súťaže 5.ligy ZA Okresné majstrovstvá 5-členných družstiev v šachu. V súčasnosti sa naďalej našich 10 členov stretáva a hrá v rámci súťaže 5. ligy v šachu švajčiarskym systémom. Ten spočíva v tom, že podľa výsledku v šachovom stretnutí systém vyberie nasledujúceho súpera. Súťaže 5liga Za sa zúčastňuje 14 družstiev v deviatich kolách. V každom kole hrajú 5 hráči proti 5 a hrá sa s hodinami na 3 hodiny, pričom na každého hráča pripadá 1,5 hodiny. V nedávnej dobe sme hrali s družstvom z Nededze a podarilo sa nám získať

2,5 bodu – dvaja z našich členov vyhrali a jeden remizoval. Bližšie informácie o šachových turnajoch nájdete na stránke www.chess.sk. Dôležité pre nás však nie sú len výsledky, ale radosť zo samotnej hry.

Terajší šachový klub je len pokračovaním tradície, keďže už od roku 1980 do roku 1989 fungoval v našej obci šachový klub pod hlavičkou Telovýchovná jednota Družstevník Gbeľany a dosahoval pomerne dobré výsledky. Jedným z významných hráčov šachu v našej obci bol aj pán Štefan Dzurdzík, s ktorým som hrával šach zhruba od svojich 15-tich rokov. V rámci Slovenska získal niekoľko-

krát titul v kategórii nepočujúcich. Na jeho počesť by sme preto v budúcnosti chceli v miestnosti, kde sa stretávame a hrávame šach, umiestniť vitrínu a na čestné miesto uložiť všetky jeho trofeje a ocenenia. Rovnako na jeho počesť plánujeme usporiadať aj Memoriál Štefana Dzurdzika.

Chcel by som aj touto cestou osloviť hlavne školskú mládež v našej obci, aby sa zapojili do výzvy hrajte šach, pomáha v rozvoji mysle a kultúry.

Pavol Mucha
vedúci Šachového klubu
Gbeľany
FOTO:
archív Šachového klubu

ÚČASŤ MLADÝCH HASIČIEK DHZ GBELANY NA JESENNOM KOLE HRY PLAMEŇ KONANEJ 23.9.2017 V OBCI TURIE

Dňa 23.9.2017 sa v areáli základnej školy v obci Turie uskutočnilo jesenné kolo hry PLAMEŇ, kde sa mladí hasiči a hasičky opäť na konci sezóny stretli a zmerali si sily v disciplínach mládežníckeho hasičského športu. Jednou zo špecifických vlastností tohto druhu súťaže je fakt, že táto súťaž sa nesie v duchu hasičského športu bez potreby použitia vody. Aj keď v tomto ročníku toto pravidlo až tak úplne celkom neplatilo, pretože počas trvania celej súťaže sa na nás počasie prizeralo iba cez kvapky vody a od nástupu do auta v Gbelanoch až do príchodu domov nám celý čas pršalo. Čiže jednou vetou sa dá povedať, že tohtoročná súťaž prevrátila mladých hasičov a hasičky nielen z hľadiska pripravenosti na absolvovanie disciplín hasičského športu, ale aj z hľadiska priprave-

nosti odolať nepriazni počasia, keďže okrem dažďa sa teplota ovzdušia pohybovala okolo 7 stupňov Celzia.

Aj napriek už hore spomínanej nepriazni počasia sme sa s naším dievčenským hasičským družstvom rozhodli zúčastniť spomínanej súťaže. Keďže tejto udalosti predchádzalo niekoľko predošlých stretnutí našich dievčat, kde spolu natrénovali všetky úkony a disciplíny potrebné na úspešné zvládnutie tejto súťaže, plní chuti, očakávaní a dobrej nálady sme sa preto vydali na miesto konania. Dobrá nálada, teplý čaj a kolektív skvelých dievčat vytvorili veľmi príjemnú atmosféru, ktorá sa v našom družstve udržala počas celej našej návštevy v obci Turie.

Kolektív mladých hasičiek DHZ Gbelany, ktorý sa zúčastnil Jesenného kola hry

Plameň 2017, zľava:

Lujza Kubalová, Kamila Kováčová, Ing. Marek Mravec (referent mládeže DHZ Gbelany), Barbora Kováčová (vpredu),

Viktória Nováková, Viktória Zajacová, Barbora Vojteková

Mám za to, že táto atmosféra vytvorila dobrý základ k tomu, že naše dievčatá napokon skončili v celkovom hodnotení na veľmi peknom druhom mieste v dievčenskej kategórii. A aby tých úspechov nebolo málo, naša hasička Barborka Kováčová skončila na prvom mieste v samostatne hodnotenej disciplíne „Pretek jednotlivca“ v kategórii starších dievčat.

Ing. Marek Mravec
člen DHZ Gbelany
FOTO: Martina Nogová

PRVÝ ROČNÍK MEMORIÁLU GABRIELA TRIZULIAKA

Dňa 8.10.2017 sa v areáli športového klubu v Gbelanoch konal prvý ročník hasičskej súťaže pod názvom „Memoriál Gabriela Trizuliaka“. Túto súťaž organizoval dobrovoľný hasičský zbor Gbelany v spolupráci s obcou Gbelany. Súťažilo sa v disciplíne „Požiarneho útoku s vodou“, ktorá sa riadila podľa pravidiel DPO SR platných pre kalendárny rok 2017. Súťaž bola rozčlenená do troch kategórií a to: Kategória Mladých hasičov, Kategória Mužov, Kategória Mužov nad 50 rokov. Súťaž sa zúčastnilo 8 družstiev Mužov, 2 družstvá Mladých hasičov a 1 družstvo Mužov nad 50 rokov.

V kategórii Mužov pretekali nasledujúce družstvá: DHZ Gbelany, DHZ Nededza, DHZ Teplička nad Váhom, DHZ Varín, DHZ Krasňany A, DHZ Krasňany B, DHZ Bytčica a DHZ Rosina. V kategórii Mladých hasičov pretekali družstvá: DHZ Gbelany a DHZ Mojš. V kategórii Mužov nad 50 rokov pretekalo družstvo DHZ Mojš.

Aj napriek pár drobným zraneniam a nepriaznivému počasiu súťaž prebehla v duchu fair play a celková atmosféra podujatia sa niesla v priateľskom duchu.

PRVÝ ROČNÍK MEMORIÁLU GABRIELA TRIZULIAKA

Poradie na konci súťaže:

KATEGÓRIA MUŽOV	
UMIESTNENIE	ČAS v sekundách
1. DHZ BYTČICA	15,68
1. DHZ ROSINA	17,45
2. DHZ VARÍN	17,71
3. DHZ NEDEDZA	22,28
4. DHZ KRASŇANY B	23,72
5. DHZ GBEĽANY	24,36
6. DHZ TEPLIČKA nad VÁHOM	28,10
7. DHZ KRASŇANY A	neplatný pokus
KATEGÓRIA MLADÝCH HASIČOV	
UMIESTNENIE	ČAS v sekundách
1. DHZ GBEĽANY	33,29
2. DHZ MOJŠ	42,89
KATEGÓRIA MUŽOV NAD 50 ROKOV	
UMIESTNENIE	ČAS v sekundách
1. DHZ MOJŠ	84,00

Ing. Marek Mravec, člen DHZ Gbeľany
FOTO: archív obce

VÝSTUP NA ZOBOR

Slovensko je obdarené úžasnými prírodnými krásami. Niekedy nepoznaných, prípadne poznaných iba povrchno alebo poznaných len z počutia. A nielen to. Má taktiež bohatú históriu. Mnohokrát síce tiež nepoznanú, prípadne poznanú len okrajovo. Ideálne je, keď sa darí objavovať a spoznávať súbežne jedno aj druhé.

Takého zamerania bol aj náš výstup na vrch Zobor. Svojou výškou 587 m n.m. a ani obtiažnosťou výstupu síce nevyniká, ale zaradený bol do programu nášho turistického oddielu aj z hľadiska nesmierného významu v pradávnych dejinách Slovanov osídľujúcich územie Slovenska.

Vrch Zobor sa môže pochváliť aj najstaršou písomnou zmienkou o slovenských kopcoch. My sme začali náš výstup na parkovisku pri liečebnom ústave Zobor (ako ináč :-)). Tu sme zanechali autá a prezuli sa do turistických topánok. Práve miesto, kde stojí liečebný ústav, je z historického hľadiska nesmierne za-

ujímavé. Písomné pramene uvádzajú, že na tomto mieste stál od konca 9. storočia kláštor. Bol to najstarší kláštor na našom území a pri ňom existovala škola, prvá známa škola na Slovensku. Toto poznanie potešilo hlavne skupinu pedagógov nášho oddielu. Po krátkej diskusii sme sa vybrali po modrej značke smerom na vrchol. Trasa to nie je náročná a samotný výstup trvá necelú hodinku. Aspoň sme sa veľmi nezadýchali a mohli sme po výstupovom chodníku viesť družnú debatu o všeličom. Takto nenápadne sme sa dostali až na samotný vrchol. Odtiaľ sa nám naskytili nádherné výhľady na celé Ponitrie a v diaľke na širé pláne Podunajskej nížiny. Po malom občerstvení a zhotovení fotografií sa zvrtila diskusia opäť na históriu, respektíve jej odnož – povesť.

Keď kráľ Svätopluk zostal a vládu odovzdal svojim „hašterivým“ synom, utiahol sa do kláštora. Tam v anony-mite, nepoznaný, žil niekoľko rokov. Až keď už cítil svoj koniec, prezradil mníchom, kto je. Požiadal ich, aby ho

pochovali aj spolu s jeho mečom na vrchole Zobora. Nikto nevie, kde Svätopluk leží. Ale vraj keď národu hrozí nebezpečenstvo, ozýva sa na Zobore cvendžanie meča. Čaká sa na smelého a poctivého hrdinu, ktorý tento meč nájde a pomocou neho povedie národ do boja za slobodu. Tak hovorí povesť.

Asi je tých poctivých hrdinov poskromnejšie, lebo zatiaľ nie je známe, že by ten meč niekto našiel.

Z vrcholu sme zostupovali inou trasou a prešli sme cez unikátne územie zákonom chránenej zoborskej lesostepi. Nachádzajú sa tu malé vápencové útvary (škrapy) a unikátne rastliny a živočíchy. Na konci sme sa strmým chodníkom dostali k Svoradovej jaskyni. Tu žil skromným pustovníckym životom legendárny pustovník. Aj my sme vstúpili nazrieť do tohto prírodného príbytku a zdalo sa, že tam aj v dnešnej dobe niekto žije a tých pár vecí vo vnútri niekto používa.

Po obhliadke sme dokráčali k autám a vyhladovaní

ako pustovníci sme sa vzácné rýchlo zhodli na okamžitom premiestnení do istého motorestu. Tam sme už úplne zanechali pustovnícke zvyklosti a zakončili výlet poriadne oneskoreným obedom. Za zmienku azda stojí ešte to, že pri tomto motoreste sa nachádza malá minizoo, kde je možné zahliadnuť jelene, lane, diviaky a dokonca aj pštrosy. Chvíľu sme rozmýšľali, čo sme to vlastne jedli. Keďže to bolo vlastne jedno, viac sme nepochybovali a pobrali sme sa domov.

Po ceste sme začali pomaly rozmýšľať nad ďalšou výpravou podobného zamerania a to nad Kráľovou hoľou. Nie je síce až tak ovenčená históriou, ale je to priam kultový kopec pre slovenský folklór a ľudové povesti. Ale o tom zas nabadúce...

Vladimír Vankuš
predseda turistického
oddielu
FOTO:
archív turistického
oddielu

Foto z výstupu na Rysy

Krásny pohľad na Nižné Terianske pleso

TOPD na vrchole Kriváča

1. ROČNÍK KIA CHALLENGE CUP 2017

Dňa 19.8.2017 sa v Gbeľanoch uskutočnil 1. ročník KIA CHALLENGE CUP 2017, ktorý zorganizovala naša FA UNITED N-KL-G s podporou SFZ, Nadácie KIA Motors Slovakia a penziónu Anton. Turnaja dievčat narodených po roku 2007 sa zúčastnili okrem našich dievčat družstvá GFC Topoľčany, VIX Žilina, Tatrán Prešov a CFT Academy Slovakia. Hralo sa systémom každý s každým. Prvým súperom, ktorý sa postavil proti nášmu družstvu dievčat bol GFC Topoľčany, nad ktorým dievčatá hrdo zvíťazili s výsledkom 8:0. Ďalším súperom bolo družstvo Tatrán Prešov, ktoré sa dievčatám z FA UNITED N-KL-G podarilo zdolať po vyrovnanom zápase v pomere 2:1. Potom nasledoval súboj, v ktorom naše družstvo porazili s výsledkom 4:1 sú-

perky z VIX Žilina. Posledný zápas sa proti nášmu družstvu postavili silné súperky z CFT Academy Slovakia – čo je Centrum futbalových talentov, v rámci ktorého sa na východnom Slovensku vytvorilo až 14 futbalových centier, v ktorých sa venujú deťom vo veku 4–11 rokov. Práve zo spomínaných 14 centier zostavili výber tých

najlepších – družstvo, ktoré nielenže v poslednom zápase zdolalo naše dievčatá, ale s celkovým skóre 29:1 sa zaslúžene stalo víťazom KIA CHALLENGE CUP. Dievčatá z FA UNITED N-KL-G sa umiestnili na peknom treťom mieste.

Veríme, že v budúcnosti sa bude počet podobných podujatí len zvyšovať, pre-

tože práve takéto športové stretnutia sú motiváciou najmä pre mladú generáciu, ktorá ich má viesť k pohybovým aktivitám a pobytu na čerstvom vzduchu a teda aj k zdravému životnému štýlu.

TEXT a FOTO:
-MŠ-

ZACHOVÁVANIE NÁŠHO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

História je svedkom doby, dňom pravdy, životom pamiatky, majstrom života a hlásateľom uplynulých čias,

povedal rímsky štátnik, rečník a filozof Marcus Tullius Cicero a hoci pôsobil v období okolo 1. storočia pred Kristom už vtedy jeho slová niesli hlbokú pravdu aj pre dnešnú dobu...

V období rozmáhajúcich sa chápadiel moderných „výdobytkov“ do všetkých končín súčasného sveta stále viac budú získavať na hodnote a stávať sa zo dňa na deň vzácnejšími práve historické pramene a artefakty pochádzajúce z čias minulých. Tieto, pokiaľ s nimi dnes budeme zaobchádzať „v rukavičkách“ prežijú ešte dlhú dobu a budú deklarovať časy minulé, bez nich dávno zabudnuté, budú v sebe ukrývať históriu, ktorá môže priniesť ľudstvu poznanie a poučenie. Preto si všetky tieto predmety našej histórie zaslúžia nielen našu pozornosť, ale aj starostlivosť. V súlade s touto myšlienkou vznikol nápad vytvorenia historickej miestnosti v priestoroch kultúrneho domu, kde všetky historické predmety našej obce získajú úctivé miesto a budú prístupné nám všetkým, občanom Gbelian. V historickej miestnosti by mali byť umiestnené sklenené vitríny a v nich starostlivo uložené historické vzácnosti a to rôzne predmety a rovnako aj historické písomné pramene,

ako obecná kronika a pod.

Už na minuloročnej výstave Historických dokumentov Gbelian sa ukázalo, že obec Gbeľany má zaujímavú a obsírnú históriu. Jedným z vystavených predmetov bol aj kroj, ktorý kedysi dávno nosili ženy z našej obce. Podobne ako mnoho ďalších predmetov, aj tento kúsok bol len požičaný jeho majiteľkou pre účely výstavy. Poslúžil však ako vzor, podľa ktorého sa bol ušitý kroj, ktorý bude tiež vystavený v historickej miestnosti. Podrobnosti o ženskom odevu, ktorý bol typický pre našu obce poskytuje nasledujúci úryvok z knihy Čo vršok prejdeš, to iný kroj nájdeš (autori: Júlia Knapcová, Soňa Jamečná):

Základom ľudového odevu bolo doma tkané ľanové plátno. Spodnú časť ženského odevu tvorila plátenná spodnička, ktorá mala dve formy: Buď sa nosila ako celok spojená so živôtikom, v páse bola riasená, ale ostatná časť bola nahladko vyžehlená (staršia forma), alebo bola jednoduchého rovného strihu a siahala len od pásu poniže kolien (novšia forma). Na spodničku sa obliekla biela plátenná sukňa – šorc. Šorc bol skladaný na faldy a siahal do polovice lýtok. Biely šorc nosili mladé a slobodné dievčatá, vydaté striedali biele a čierne podľa príležitosti a staršie ženy mali iba čierne glotové alebo z iných tmavých kupovaných látok. Biela košeľa – košielka

bola bavlnená, siahala po lakte a ukončená širokou kupovanou čipkou – štikerajom. Bohatšie ženy si košielky tuho škrobili, najmä na nedeľné omše a sviatky. Nebola vyšívaná, a ak chcela mať žena košielku zdobenú, ozdobila si ju okolo krku kupovanou farebnou vyšívanou stužkou. Košielky na sviatočné príležitosti boli z bielej madeiry a okolo krku mali okrúhle čipkovaný golier. Na šorc si zaviazali zásteru – záponu. Pracovné boli zo starších tmavých látok bez ozdôb, no sviatočné z čierneho damašku alebo tmavomodré a čierne saténové zápony. Zápona mala širšie faldy, približne o šírke 10 cm, ušité s tromi zámikmi. Zápony sa viazali dopredu a dievčenské slávnostné boli biele s vyšívanou kupovanou širokou stuhou. Na sviatočné príležitosti si k odevu obliekali vestu – životek. Životky boli farebné, lemované striebornými alebo zlatými niťami s tmavým alebo farebným kvetovaným podkladom. Zaviazané boli farebnou stužkou, čo však nebolo vidieť, pretože vpredu bola zaviazaná aj farebná stuha. Bežnou súčasťou bola aj skoska – trojuholníková šatka, ktorú nosili vždy v lete na bielu košielku s krátkym rukávom. Skoska bola zaviazaná vpredu na kríž a vzadu na uzol. Sviatočné skosky boli olemované bielou čipkou. Slobodné dievčatá nosili zapletený vrkoč, boli učesané buď na pútec alebo mali vlasy hlad-

ko učesané dozadu a spevnené vo vrkoči. Vydaté ženy mali tiež vlasy rozdelené na pútec, učesaný zapletený vrkoč a ten si obtočili a upevnili okolo hlavy. Vlasy si učesali na kont s drôtenou podložkou, tzv. hornodlou a okrútili si ich okolo nej. Potom si na hlavu uviazali jednoduchý biely čepiec a navrch škrobenú bielu šatku – šáfolku. Biela šatka sa používala na každodenné nosenie s tým rozdielom, že nedeľná a sviatočná šatka bola z drahšieho jemného materiálu. Mladé dievčatá používali do vlasov aj sponky, tzv. špangle. Dievčatá si vlasy nestrihali, dlhé vlasy boli pýchou a umývali si ich šichtovým mydlom. Ženy dodnes s úsmevom spomínajú, že dievčatá si vzájomne vrkoče závideli a stalo sa aj to, že jedna druhej ho na muzike odstrihla. Vždy išlo o vzájomnú priazeň o niektorého z mládencov, ktorým sa vlasy vždy veľmi páčili. Dievčatá si ako ozdobu okolo hrdla dávali sklenené trojradové koráliky – paterky. Okolo pásu si viazali pás – šnúru alebo pantle o šírke 10 cm. Boli tkané, farebné a kupovali si ich od podomových obchodníkov. Ženy aj dnes spomínajú: „Do obce chodieval sváko Cesnek od Terchovej až do Žiliny“. Aby boli dievčatá krajšie, používali na tvár smotanú a nazývali to vrchné mlieko. Ako obuv používali čižmy, ktoré si ale veľmi šanovali a nosili ich len príležitostne. Kožené čierne čižmy

však mali len v bohatších rodinách železničiarov. Ostatné ženy nosievali krpce. V medzivojnovom období sa začali nosiť aj šnurovacie čierne poltopánky. V nedeľu a na sviatočné príležitosti si k nim ženy obliekli biele pančuchy. V zime nosievali aj súkenné papuče, ktoré šili šustri v dedine. V zimnom období nosili krátke kožuchy, ktoré si dávali šiť v Mošovciach. Garbiari boli vo Varíne, a preto dávali kožu spracovať priamo tam, najmä z dôvodu, že to mali veľmi blízko. Nosili sa aj krátke brusliaky – kožúšky bez rukávov. Každá žena však mala aj ručník – vlniáček. Tenší sa nosil v teplejších mesiacoch a hrubší v zime buď okolo pliec, alebo pokrýval aj hlavu. Staršie ženy nosili aj tmavé prešívane kabátiky.

Okrem historickej miestnosti sa pripravuje aj ďalšia „zbierka“ čriepkov našej histórie a rovnako aj súčasných faktov pod názvom Monografia obce Gbeľany. Táto by sa obsahovo mala skladať z častí: ÚVOD; VYMEDZENIE OBCE; HISTÓRIA; KULTÚRA, ZVYKY A TRADÍCIE; NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT; PAMIATKY, RODY; ZÁUJMOVÉ A ŠPORTOVÉ KRÚŽKY, KLUBY; RODÁCI; OD PAMÄTNÍKOV; INFORMAČNÉ ZDROJE. Rozsah knihy by mal byť cca. 200 strán vo formáte A4. Pripravená by mala byť v lete budúceho roka a následne bude distribuovaná do domácností v našej obci.

-MŠ-

FOTO:

Ing. Dagmar Vankušová

PÁRTY VŠETKÝCH SVÄTÝCH

Prvého novembra si všetci kresťania pripomínajú Sviatok všetkých svätých. Dnešné deti zabúdajú na tento sviatok, a preto sme sa rozhodli aj my z eRka im ho trochu pripomenúť.

V podvečer 31.10. sme

v priestoroch pod kostolom zorganizovali akciu s názvom Páry všetkých svätých. Animátori prezlečení za svätcov zúčastneným deťom pripravili rôzne stánovišťa, v ktorých mohli ukázať svoju šikovnosť. Každý

z účastníkov si domov odniesol nielen duchovnú, ale aj sladkú odmenu.

Chceme poďakovať všetkým rodičom, ktorí nám priviedli deti a urobili im

pekne kostýmy, v ktorých nám každý priblížil nejakého vybraného svätca.

TEXT: Jana Vašková
FOTO: archív eRka

SPOMIENKY NA II. SVETOVÚ VOJNU – NEZABÚDAJME II. ČASŤ

Šimon Hodoň tiež bojoval v II. slovenskej partizánskej brigáde M. R.Štefánika, a to od 28. augusta 1944 v skupine, ktorej velil poručík Škodáček. 8. septembra 1944 pri obrane Martina – Priekopy bol ranený črepinou z míny. Po ťažkej operácii vo zvolenskej nemocnici, keď už bola slabá nádej na záchranu života, po krátkom liečení dostal dovolenku, aby sa zotavil, pretože do bojových operácií v horách nebol schopný nastúpiť. Kde sa však mal podieť? Cesta k rodným horám bola odrezaná. Rozhodol sa odísť na pár dní k priateľovi na Detvu. Pri obci Selce padol vysilený do rúk nepriateľa. Nasledovalo transportovanie do Nemecka, zajatecký tábor Faling Bostel Stammlager II B, knocentračný tábor Dessau. Na koncentračný tábor spomína:

Nemecká mládež už od detstva, v školských laviciach bola vychovávaná v nenávisti voči Slovanom, v duchu nemeckej nadradenosti. Cestou z tábora na pracovisko sme denne stretávali nemeckých chlapcov, ktorí nás oplŕľovali, nadávali nám, hádzali do nás kameň. Museli sme všetko znášať mlčky. Ešte pred príchodom na pracovisko sme boli dokrvavení. Ale aj medzi Nemcami sa našli statoční ľudia. V tábore nám stravu nesolili. Za trochu soli boli by sme ochotní dať i pre nás tak vzácnu cigaretu. Určitý čas sme pracovali vo fabrike,

ktorá stála v frekventovanej časti mesta. Zajatci položili na kameň pred pracovisko lístok, v ktorom sme žiadali malé množstvo soli. Pri návrate z práce našli sme pri kameni balíček so soľou.

Tunajší učiteľ Jozef Lukáč, rodák zo Sučian, ktorý v Gbelanoch učil mnoho rokov, spomína na dni v zajateckom tábore v Muhlberku: „V čase, keď sa Nemci prebili cez Strečniansky priemok a obsadili Vrútky, v našej obci v Sučanoch sa organizoval odpor a obrana obce. Keďže Nemci nocou dostali sa z Vrútok poza riekú Váh do Sučian, po krátkom boji tieto obsadili. V boji padlo 8 Nemcov, za čo v prvých septembrových dňoch 1944 zobrali z obce 80 mužov od 15 do 50 rokov ako rukojemníkov, medzi ktorými som bol aj ja. Po mnohých útrapách odviezli nás do Nemecka, do zajateckého tábora Stalag IV.B v Mühlberku. Tu nás prezentovali, prezliekli do zajateckých uniforiem a rozdelili na rôzne pracoviská. Práca bola ťažká a jedla málo. Lepšie sme sa mohli najesť len raz za deň. Ráno obyčajne o horkej káve sme išli do roboty, na obed bola riedka polievka a 2–3 zemiaky na večer na dva prsty, neskôr už len prst hrubý krajec chleba, trochu marmelády, 5–6 v kožke varených zemiakov a čaj. Keď sme večer všetko zjedli, na raňajky zostala už len čierna káva. V takýchto podmienkach sme vynášali

z vagónov 50 kg vrecia cementu alebo vykladali rôzne železné konštrukcie. Dvaja naši kamaráti vážne ochoreli – odviezli ich „do kúpeľov“ na liečenie, čo znamenalo plynovú komoru. Preto sme si navzájom pomáhali, aby sme vydržali do konca, čo sa nám aj pošťastilo. Keď sme boli oslobodení, každý z nás vážil len 30 až 40 kilogramov.“

V ďalších oddieloch a skupinách partizánskej brigády M.R.Štefánika bojovali: Ignác Franek, Ján Hreus, Viliam Kočí, Ján Trizuliak a Jozef Tichý, ktorý podliehal priamemu veleniu sovietskeho veliteľa Veličku.

Štefan Janíček bojoval v II. Stalinovej brigáde v oddiele Smrť fašizmu. Veliteľom brigády bol legendárny pplk. Šukajev a veliteľom oddielu Vladimír Sergejevič Goriači. Ako partizán zúčastnil sa bojových akcií na východnom Slovensku v okolí Bardejova a Spišskej Novej Vsi.

Neskôr sa i on dostáva do centra povstania k Banskej Bystrici a odtiaľ na Donovaly a na frontovú čiaru pri Mýte pod Ďumbierom.

Šimon Vnuk pôsobil v partizánskej skupine Ruža, ktorá operovala v okolí Telgartu. Veliteľom bol poručík Takáč.

Veliteľom skupiny, v ktorej bojoval Vincent Mucha až do svojho zajatia pri Ružomberku 14. septembra 1944 bol kapitán Hlaváč. Skupina operovala na východnom Slovensku. Pri obci Závadka spolu so skupinou zúčastnil

sa prepadnutia kolóny asi 15 nemeckých áut s vojakmi a muníciou. Po zajatí pri Ružomberku bol odvečený do zajateckého tábora Milberk, v ktorom ako spomína bolo asi 4000 zajatcov. Ako zajatec pracoval v cukrovare v Zeisse, potom ako lesný robotník v Zigenheine neďaleko francúzskych hraníc.

Pre úplnosť uvádzame menovite osoby, ktoré sa aktívne zúčastnili v SNP:

- * Alojz Ament
- * Jozef Bobek
- * Šimon Hodoň
- * Ján Hreus
- * Ignác Franek
- * Alexander Franek
- * Štefan Janíček
- * Pavol Jaroštiak
- * Viliam Kočí
- * Pavol Mucha
- * Vincent Mucha
- * Anton Mucha
- * Kamil Peťko
- * Alexander Sapieta
- * Ján Šimún
- * Jozef Tichý
- * Alexander Trizuliak
- * Eduard Trizuliak
- * Karol Trizuliak
- * Šimon Vnuk

V SNP svoje životy položili: Alojz Ament a Ján Šimún. Po ťažkých bojoch pri Telgarte sa skupina dostala do Kyačian, kde Ján Šimún hrdinsky padol.

Anton Duc vyrastal u Žida Zelenku spolu s matkou, ktorá tam pracovala ako slúžka. Ako vojaka

ANTON DUC

slovenskej armády po jej rozpustení, keď utekal domov, chytili ho Nemci v Terchovej. Odvliekli ho do väznice v Ilave. Neskôr ho zastrelili v okolí Krásna nad Kysucou.

Alexander Sapieta bol jeden z tých, ktorým sa podarilo vrátiť z koncentračného tábora. Dlho sa však zo slobody netešil. Zakrátko po príchode domov na útrapy zo zajatia zomrel.

Okrem odvážnych rodákov, ktorí padli v boji, priniesla II. sv. vojna obeť aj v radoch našich občanov:

* V lete roku 1944 boli deportovaní do koncentračného tábora naši starší občania židovského pôvodu Viliam Zelenka s manželkou, ktorí

sa už viac nevrátili.

* Justína Franeková so svojím nenarodeným dieťaťom

* Žofia Bobáňová

* Jozef Franek – na Bitarách (lúke) pások koňa. Bol nepočujúci, nereagoval na výzvu vojakov, tak ho bez milosti zastrelili.

* Jozef Janíček (umrel ako 10-ročný)

* Pavol Jaroštiak – bol vedúcim ilegálnej bunky KSS, ktorá vznikla v r. 1940 v Gbelanoch. Rozširoval ilegálne tlač. Bol spojkou, ktorá prevádzala zo záchytných stredísk v Hornom Vadičove vojnových zajatcov – utečencov z lágrov cez Varín do Turca k partizánskym skupinám. Pri dobytí Gbelian prvý vyšiel vítať osloboditeľov Rusov. Zrejme si ho pomýlili a z KAŤUŠ, ktorými oslobodzovali obec (umiestnené za cintorínom), strela ukončila jeho život.

Ťažko ranení:

Anton Janíček – mínou z Polomu I. ČSL ARMÁDNEHO ZBORU pri oslobodzovaní obce

Vincent Sedliaček – bol gazdom konského povozu. Vojaci ČSA ho prinútili odvieť vojenský materiál. Pri postupovaní až na Moravce, stúpil aj s koňmi na mínu. Kone zabilo a Sedliačka ťažko ranilo. Prežil, žiaľ, museli mu amputovať nohu.

Všetky tieto obeť II. svetovej vojny z radov našich občanov si zaslúžia našu tichú spomienku. Česť ich pamiatke.

TEXT: Janka Vašková,
redakcia

FOTO: súkromný archív

SILNÝ VIETOR NARUŠIL JEDEN Z NAJMOHUTNEJŠÍCH STROMOV V NAŠEJ OBCI

Určite si mnohí z vás všimli na našom miestnom cintoríne, že jeden zo stromov lipy malolistej, ktorý je dominantným a jedným z najväčších a najstarších stromov nielen nášho cintorína, ale určite aj celej obce, tohto roku prišiel o svoju jednu časť. Spôsobili to v lete silné vetry, ktorých náporom oslabená časť stromu neodolala a spadla, našťastie, mimo náhrobných pomníkov. Tento strom bol vyhlásený za chránený v roku 1982, a v tomto roku sa už „dožíva“ neuveriteľných 133 rokov. Napriek tomu je to ešte stále neporovnateľne málo s najstaršou lipou na Slovensku – nazývanou aj Lipa kráľa Mateja či Bojnická lipa, ktorá má viac ako 700 rokov a traduje sa, že ju vlastnoručne zasadil sám Matúš Čák Trenčiansky ešte v roku 1301 ako symbol radosti, pretože sa zbavil svojho úhlavného nepriateľa Ondreja III, posledného uhorského kráľa z rodu Arpádovcov. Lipa sa nachádza

v blízkosti Bojnického zámku a pomenovanie získala podľa uhorského kráľa Mateja Korvína, ktorý v XV. storočí navštevoval tieto miesta a hovorí sa, že pod touto lipou poriadal snemy a oslavy.

Obvod našej chránenej lipy dosahuje šírku až 374 cm a jej konáre sa hrdo týčia do výšky 27 m s priemerom koruny 14 m. V súčasnosti jej zdravotný stav musí posúdiť a o jej ďalšom osude rozhodnúť okresný úrad, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek živ. prostredia kraja.

-MŠ-

FOTO: archív obce

FUTSALOVÝ TÍM PARTIZAN BUKOVINA

Prostredníctvom tohto príspevku by sme Vám chceli priblížiť dianie futsalového tímu Partizán Bukovina, ktorý bol založený v roku 2011 v Gbeľanoch. Partizán Bukovina momentálne tvorí 13-členný káder. Väčšina z hráčov sú občanmi našej obce. Po menej úspešných sezónach je aktuálne Partizán na prvom mieste tabuľky VI. JOMA futsalovej zirafa ligy. Spomínaný káder tvoria hráči: brankári – #1 Peter Zicho, #48 Samuel Horecký, #23 Alexander Vadkertý. Obrancovia – #2 Miloš Ovšonka, #5 Juraj

Bielik, #7 Peter Bielik, #6 Kristián Novosad, #89 Filip Novosad, #21 Martin Leško. Útočníci: #10 Michal Kubica (K), #18 Pavol Meriad, #22 Miroslav Zajac, #13 Jakub Michlik, #26 Michal Chasník. Zároveň by sme sa chceli poďakovať za podporu obce Gbeľany, ktorá nám v roku 2016 poskytla finančný príspevok na kúpu futsalových dresov. Budeme radi, ak nás v aktuálnej sezóne priďte podporiť priamo na zápas. Sledovať nás môžete aj na stránkach futsalzirafa.sportvin.sk, prípadne cez facebook Partizán Bukovina.

Aktuálna tabuľka

P	Názov tímu	PZ	V	R	P	Sk	Gr	B	Séria
1.	Partizán Bukovina	8	7	1	0	76:25	+51	22	V V V V V V V
2.	Shredder Team	8	6	1	1	67:15	+52	19	V V V V V V V
3.	MPK Hajík	8	6	0	2	73:31	+42	18	V V V V V V V
4.	1. FC Rozsutec	7	5	1	1	56:27	+29	16	V V V V V V V
5.	Friwald	8	5	0	3	74:31	+43	15	V V V V V V V
6.	Grasshoppers Žilina	6	5	0	1	36:22	+14	15	V V V V V V V
7.	Queretaro	7	3	1	3	41:49	-8	10	V V V V V V R
8.	Divokí Baróni	7	2	2	3	33:55	-22	8	V V V V V V R
9.	Vlčince Vipers	6	2	0	4	32:48	-16	6	V V V V V V V
10.	Čmeliaci	6	1	0	5	37:36	+1	3	V V V V V V V
11.	TNIV	5	1	0	4	20:40	-20	3	V V V V V V V
12.	Dream Team	4	0	0	4	4:42	-38	0	V V V V V V V
13.	FK SOKOL Budatín	5	0	0	5	12:56	-44	0	V V V V V V V
14.	ŠKF Púchovskia	7	0	0	7	17:101	-84	0	V V V V V V V

S úctou člen tímu
Partizán Bukovina
Peter Bielik

partizan

GBEĽANSKÉ NOVINY – POLROČNÍK O ŽIVOTE V OBCI GBEĽANY. ROČNÍK IV. ROK 2017. ČÍSLO 2. DECEMBER 2017.

EV 5514/I7. ISSN 2454-0978. Vydavateľ: Obec Gbeľany, sídlo: Urbárska 366/3, 013 02 Gbeľany. IČO: 00321273. Tel.: 041/5980364, www.gbelany.eu, email: gbelany@gbelany.eu. Redakčná rada: Martina Ševčíková.

Grafická úprava: Jozef Jurík, www.jurik.sk. Tlač: Varínska tlačiareň/Elektro AB s.r.o., Hrnčiarska 223, 013 03 Varín. Nepredajné.